

Dosarul nr. 2ra-2150/19

Instanța de fond: Judecătoria Comrat, sediul Central – V. Hrapacov

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – R. Petrov, S. Pilipenco, N. Bondarenco

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și Organizația de Creditare Nebancară Întreprinderea cu Capital Străin „Express Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de Creditare Nebancară Întreprinderea cu Capital Străin „Express Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol”, intervenient accesoriu Alexandra Sîbi cu privire la încasarea datoriei și cererea de chemare în judecată depusă de către Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol” împotriva lui Nicolae Perjeru, Organizației de Creditare Nebancară Întreprinderii cu Capital Străin „Express Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității contractului de leasing, a contractului de novație și a contractului de fidejusiune,

împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de către Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită, și s-a modificat hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriai Comrat, sediul Central,

constată:

La 26 iulie 2010 ÎCS „Express Leasing” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 3720,34 dolari SUA.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că în conformitate cu prevederile contractului de leasing nr. 250/2007/SIB din 18.06.2007, ÎCS „Express Leasing” SRL, succesorul în drepturi și obligații al SA „IM și Compania Consulting Grup” a transmis în posesie și folosință temporară lui Sîbi Dmitri autoturismul de model XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, în valoare de 6 123,06 USD, cu termenul limită de rambursare până la data de 15.06.2009.

Potrivit capitolului 6 al contractului de leasing Dmitri Sîbi s-a obligat să achite reclamantei valoarea autoturismului sus-menționat în 24 de rate lunare a câte 239,84

USD, echivalentul în lei MD al cursului valutar, stabilit de „ Banca de Economii” SA (punctul 6.2).

La data de 18.07.2007 a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.18/06/SIB/PER cu SRL „Discon-Petrol”, prin care ultima și-a asumat obligația de a achita în întregime datoria lui Dmitri Sîbi față de reclamantă în cazul neexecutării în termen a obligațiilor de plată potrivit contractului de leasing nr. 250-2007-SIB din 18.06.2007.

Sîbi Dmitri, nerespectând obligațiile contractuale de a plăti în termen ratele de leasing, a încălcat prevederile capitolului 6 al contractului de leasing și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiunilor (art. 572 Cod civil).

În legătură cu neexecutarea obligațiilor contractuale, la data de 30.06.2008, la cererea SA „IM și Compania Consulting Grup”, Judecătoria Comrat a emis Ordonanța judecătorească nr. 2p-75/08, modificată prin încheierea din 29.04.2009 cu privire la restituirea autoturismului XXXXX cu n/î XXXXX, iar la data de 01.11.2008 autoturismul a fost revendicat.

La momentul revendicării bunului 01.11.2008, datoria lui Dmitri Sîbi față de reclamantă constituia suma totală de 4383,03 USD, dintre care: suma de 3015,37 USD cu titlu de rate de leasing restante, suma de 379,40 USD cu titlu de penalitate și suma de 988,26 USD cu titlu de cheltuieli de revendicare.

În scopul comercializării autoturismului SA „IM și Compania Consulting Grup” a solicitat efectuarea expertizei merceologice la SRL „S&G Top Business” pentru stabilirea valorii reale de piață a bunului.

Astfel, SRL „S&G Top Business” prin raportul de evaluare nr. EI nr. 053/1-09 din 02.11.2009 a stabilit valoarea autoturismului în cauză, în mărime de 21 000,00 lei, iar valoarea de lichidare în mărime de 16 800,00 lei.

După revendicarea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru evaluarea, reparația și întreținerea autoturismului în sumă totală de 693,84 USD. Astfel, suma totală a datoriei față de reclamantă s-a majorat până la 5076,87 USD.

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 30/12/2009/EXP din 30.12.2009 autoturismul a fost comercializat la prețul de 1 356,53 USD (16821 lei), care au fost direcționați pentru achitarea datoriilor lui Dmitri Sîbi față de ÎCS „Express Leasing” SRL.

Astfel, după ce autoturismul a fost comercializat, la situația din 03.06.2010 datoria lui Dmitri Sîbi față de ÎCS „Express Leasing” SRL constituia suma totală de 3720,34 USD. Potrivit calculului datoria totală minus prețul de vânzare al autoturismului vândut reprezintă $5076,87 - 1356,53 = 3720,34$ USD, care urmează să fie achitată de debitor și fidejuser.

Pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă la data de 15.06.2010 a fost expediată lui Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol” reclamația nr. 728, care a fost lăsată fără răspuns.

La 12 martie 2012 Sîbi Dmitri și SRL „Discon-Petrol” au depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările din 25 martie 2013 și din 10 decembrie 2014, împotriva lui Nicolae Perjeru și ÎCS „Express Leasing” SRL, prin care a solicitat declararea nulității contractului de leasing nr. 250/2007/SIB din 18.06.2007, încheiat între ÎCS „Express Leasing” SRL și Sîbi Dmitri, a contractului de novație nr. 18/06/IIB/RER din 18.06.2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting

Grup”, Nicolae Perjeru și Dmitri Sîbi, a contractului de fidejusiune nr. 18/16/SIB/RER din 18.06.2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” și SRL „Discon-Petrol”. (f.d. 2, vol. II, 20, 164, vol. III)

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantii au indicat că în anul 2007 Nicolae Perjeru l-a rugat să ia în leasing de la SA „IM și Compania Consulting Grup” mijlocul de transport XXXXX cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul producerii 2005, pentru care va achita la timp ratele de leasing.

Totodată, directorul SA „IM și Compania Consulting Grup” l-a asigurat că angajații săi în următoarele zile vor veni pentru a-i transmite autoturismul de model XXXXX de la Nicolae Perjeru, însă, careva persoane nu au venit și nu i-au transmis autoturismul.

Ulterior, s-a dovedit că Nicolae Perjeru nu a achitat ratele de leasing pentru mijlocul de transport.

Consideră contractele lovite de nulitate absolută în temeiul art. 221 Cod Civil, fiind dus în eroare de către Nicolae Perjeru și compania de leasing.

Prin încheierea din 18 septembrie 2012 a Judecătoriei Cantemir, s-a dispus conexarea cauzei civile la acțiunea înaintată de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol” împotriva lui Nicolae Perjeru și ÎCS „Express Leasing” SRL cu privire la declararea nulității contractelor de leasing, fidejusiune și novație, cu cauza civilă la acțiunea înaintată de către ÎCS „Express Leasing” SRL împotriva lui Sîbi Dmitri și SRL „Discon-Petrol” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 3720,34 USD, aflată pe rolul Judecătoriei Comrat, cu trimiterea cauzei pentru soluționare după competență de concurare a pretențiilor la judecătoria Comrat. (f.d. 25 vol. II).

Prin hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către ÎCS „Express Leasing” SRL. S-a încasat în mod solidar de la Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol” în beneficiul ÎCS „Express Leasing” SRL suma de 3720,34 de dolari SUA cu titlu de datorie totală în baza contractului de leasing nr. 250/2007/SIB din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup”, succesor în drepturi și obligații a ÎCS „Express Leasing” SRL și Dmitri Sîbi și suma de 1394 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol” împotriva lui Nicolae Perjeru și ÎCS „Express Leasing” SRL cu privire la constatarea nulității (anularea) contractului de leasing nr. 250/2007/SIB din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” și Dmitri Sîbi, a contractului de novație nr. 18/06/IIB/PER din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” SA, Nicolae Perjeru și Dmitri Sîbi, a contractului de fidejusiune nr. 18/06/SIB/PER din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” și SRL „Discon-Petrol”. Totodată, s-a menționat că datoria în baza contractului de leasing nr. 250/2007/SIB din 18 iunie 2007 în sumă de 3720, 34 dolari SUA urmează a fi încasată în valută națională a Republicii Moldova conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării. (f.d. 101, 102, 113-119, vol. IV)

La 24 august 2018 Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită, au declarat apel împotriva hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, prin care au solicitat casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii depusă de către ÎCS „Express Leasing” SRL și

admiterea cererii depusă de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”. (f.d. 110, 143-146, vol. IV)

Potrivit extrasului din Registrul persoanelor juridice ÎCS „Expres Leasing” SRL a înregistrat modificările în actele de constituire și a schimbat denumirea în OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL. (f.d. 220, vol. IV)

Prin decizia din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentat de avocatul Valeriu Negoită. S-a modificat hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătorei Comrat, sediul Central emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL împotriva lui Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol”, intervenient accesoriu Alexandra Sîbi cu privire la încasarea datoriei și cererea de chemare în judecată depusă de către Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol” împotriva lui Nicolae Perjeru, OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL cu privire la constatarea nulității contractului de leasing, a contractului de novație și a contractului de fidejusiune, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de datorie pe contractul de leasing de la Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol” în beneficiul OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL de la suma de 3720,34 dolari SUA până la 2352,68 dolari SUA. În rest, hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătorei Comrat, sediul Central s-a menținut. (f.d. 229, 230-237, vol. IV)

În susținerea soluțiilor sale, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au reținut că actele juridice, și anume, contractul de leasing nr. 250/2007/SIB din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” și Dmitri Sîbi, contractul de novație nr. 18/06/IIB/PER din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” SA, Nicolae Perjeru și Dmitri Sîbi, contractul de fidejusiune nr. 18/06/SIB/PER din 18 iunie 2007, încheiat între SA „IM și Compania Consulting Grup” și SRL „Discon-Petrol” au fost încheiate în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, au exprimat indubitabil și cert voința benevolă și reală a părților, neexistând motive pentru a presupune inducerea în eroare a lui Dmitri Sîbi la încheierea acestora.

Cu referire la cererea de chemare în judecată depusă de către OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL de încasare a sumei de 3720,34 dolari SUA în mod solidar de la Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, instanța de apel a considerat că instanța de fond a dispus admiterea integrală a acțiunii în lipsa unei analize totale a circumstanțelor de fapt și de drept precum și a probelor prezentate de către OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia de a interveni cu judecarea și modificarea pretențiilor în partea încasării sumei de 379,40 dolari SUA cu titlu de penalități și a cheltuielilor de revendicare în mărime de 988,26 dolari SUA.

Instanța de apel a concluzionat că pentru încasarea sumei de 379,40 dolari SUA cu titlu de penalități, OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL nu a prezentat și nu a indicat perioada de calculare a penalităților pentru fiecare zi de întârziere după cum este prevăzut în pct. 9.4 din contractul de leasing nr. 250/2007/SIB din 18.06.2007. Cu referire la pretenția privind încasarea sumei de 988,26 dolari SUA cu titlu de cheltuieli de revendicare instanța de apel a concluzionat că reclamanta nu a prezentat probe pertinente și concludente, care ar demonstra temeinicia acestor cheltuieli.

La 14 august 2019 Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită, au declarat recurs împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătorei Comrat, sediul Central, prin care au solicitat casarea actelor instanțelor ierarhic inferioare, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii depusă de către OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL și admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, precum și încasarea cheltuielilor de judecată pentru prezenta cauză civilă. (f.d. 2-5, vol. V)

În motivarea recursului recurenții au invocat că instanța de fond, cât și instanța de apel nu s-au expus asupra tuturor circumstanțelor invocate de către părți și nu a fost dată apreciere tuturor probelor, fiind aplicate eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Recurenții au mai menționat că instanțele la adoptarea hotărârilor au admis erori de drept și de fapt exprimate prin aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor cauzei civile, iar hotărârea vizată este afectată de vicii fundamentale, manifestate prin limitarea drepturilor recurenților garantate de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, la un proces echitabil și acces liber la justiție, ceea ce exclude caracterul legal al hotărârii în cauză, deoarece în această speță nu s-a îndeplinit obligația statului de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei civile.

La 21 septembrie 2019 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat casarea deciziei, cu menținerea hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătorei Comrat, sediul Central. (f.d. 9-14, vol. V)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanța de apel a stabilit pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei, însă concluziile cu privire la netemeinicia parțială a hotărârii primei instanțe sunt incorecte, rezultate din aprecierea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

A mai indicat că instanța de apel nu a admis cheltuielile de revindicare a automobilului în mărime de 988,26 dolari SUA, pe motiv că la materialele dosarului lipsesc probe, însă suma solicitată este confirmată prin facturi, care sunt anexate la materialele dosarului. Cu referire la suma penalității, recurenta a menționat că în pct. 9.4 din contractul de leasing s-a stabilit penalități de 0,5 % la suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, care a fost calculată în mărime de 379,40 dolari SUA.

La 13 noiembrie 2019 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL a depus referință, prin care a solicitat respingerea ca fiind inadmisibil recursul declarat de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 03 iulie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Cahul la 15 iulie 2019, expediată părților prin intermediul serviciului poștal la data de 16 iulie 2019, fapt ce se atestă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 238, vol. IV) și recepționată de recurenți la 22-23.07.2019, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 241-245, vol. IV).

În aceste circumstanțe recursurile depuse de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-

Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită, la 14 august 2019 și de către OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL, la 21 septembrie 2019 se consideră în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate a recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursurile declarate de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă, că Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL, au indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursurile în cauză conțin

obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Dmitri Sîbi și SRL „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și Organizația de Creditare Nebancară Întreprinderea cu Capital Străin „Express Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată, inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, declarate de către Dmitri Sîbi, Societatea cu Răspundere Limitată „Discon-Petrol”, reprezentați de avocatul Valeriu Negoită și Organizația de Creditare Nebancară Întreprinderea cu Capital Străin „Express Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas